

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tuomi, J. (2021) TAMKin opiskelijoiden korona-ajan kokemukset. TAMKjournal, 2.11.2021.

URL: <https://sites.tuni.fi/tamk-julkaisut/kulttuuri/tamkin-opiskelijoiden-korona-ajan-kokemukset-jouni-tuomi/>

TAMKin opiskelijoiden korona-ajan kokemukset | Jouni Tuomi

2.11.2021

TAMKissa tehtiin keväällä 2021 kysely, jonka tarkoituksena oli kuvata opiskelijoiden opiskeluun liittyviä kokemuksia, kun korona oli hallinnut koulutuksen järjestelyjä jo yli vuoden. Tulosten mukaan lähes puolet vastanneista halusi opiskella koululla tai ryhmänsä kanssa 'vähäisessä määrin' ja vain 14 % halusi käyttää näitä mahdollisuuksia 'suuressa määrin'. Kommenttien mukaan osa opiskelijoista oli kärsinyt korona-ajasta, mutta osa oli pärjännyt suhteellisen hyvin, jotkut jopa erittäin hyvin.

Tampereen ammattikorkeakoulussa tehtiin keväällä 2021 opiskelijoiden korona-ajan kokemuksia ja mielteitä kartoittava verkkokysely. Tällöin covid-19-pandemia oli hallinnut reilun vuoden koulutuksen järjestelyjä. Kysely koostui korona-aikaan liittyvistä seitsemästä väitteestä ja avoimesta kommenttikentästä. Lisäksi kysyttiin vastaajien osaamisyksikköä, sukupuolta, ikää ja opiskelun vuosiluokkaa.

Kyselyyn vastasi 1 579 suomenkielistä opiskelijaa, joista 466 kommentoi koronan aiheuttamaa tilannetta kommenttikentässä. Kyselyn seitsemästä väitteestä viiteen suurin osa vastaajista antoi vastauksen "vähäisessä määrin", ja kaikkiin väittämiin suhteellisesti vähiten vastattiin "suuressa määrin". Lähes 60 % kommenteista kertoi negatiivisista korona-ajan kokemuksista tai mielteistä, mutta positiiviset mielteet vaikuttivat osin erittäin myönteisiltä.

Kyselyn toteutus

Tutkimus toteutettiin loppukevästä 2021 lähettämällä e-kyselylomake kaikille TAMKIn opiskelijoille osaamisyksiköittäin. Vastausaikaa oli kaksi viikkoa, ja aikaa jatkettiin vielä yhdellä viikolla. Tulosten analyysissä käytettiin SPSS-ohjelmaa. Alun perin viisiluokkainen vastausasteikko (erittäin vähäisessä määrin – erittäin suuressa määrin) muutettiin kolmeluokkaiseksi (vähäisessä määrin – jossain määrin – suuressa määrin). Tulokset ilmaistaan seuraavassa frekvensseinä ja prosentteina. Osa aineistosta ristiintaulukoitiin.

Sanalliset vastaukset (N= 466) erotettiin omaksi kokonaisuudekseen. Ne analysoitiin teemoittamalla aineisto kolmeen teemaan: positiiviset kokemukset, negatiiviset kokemukset ja neutraalit kommentit.

Vastaajien taustatiedot

Kyselyyn vastasi 1 579 suomenkielistä opiskelijaa eri osaamisyksiköistä. Kaksi kolmesta vastaajasta oli naisia (n= 1 078), miehiä oli kolmannes (n= 552) ja muu sukupuoli/ei ilmaissut sukupuolta -luokan vastaajia oli 27 henkilöä. Vastaajista noin 57 % oli 25-vuotiaita tai nuorempia, toisaalta noin viidennes oli 36-vuotiaita tai vanhempia. Ikäjakaumaa selittää osin se, että vastaajien joukossa oli myös YAMK- ja opettajaopiskelijoita

Eniten vastauksia tuli ensimmäisen opiskeluvuoden opiskelijoilta (noin 37 %), toisen vuoden opiskelijoilta noin 31 %, kolmannen vuoden opiskelijoilta noin 23 % ja loput neljännen tai sitä useamman vuoden opiskelijoilta.

Opiskelukokemukset liittyen covid-19-järjestelyihin

Opiskelijoille esitettiin kyselyssä seuraavat luonteeltaan pääosin positiiviset väittämät:

1. Olen pärjännyt Koronan aikana hyvin
2. Olen edennyt opinnoissa suunnitellusti
3. Olen tyytyväinen online-opetukseen
4. Koulu on huomionnut minut opiskelijana hyvin
5. Korkeakoulussani on tarjottu monipuolista tukea hyvinvointini tueksi
6. Haluaisin opiskella enemmän koululla
7. Haluaisin opiskella enemmän ryhmäni kanssa

Enemmistö opiskelijoista (40 % – 60 %) valitsi vastausvaihtoehdon 'vähäisessä määrin' kaikkiin muihin väitteisiin, paitsi väitteeseen 4: ”Koulu on huomionnut minut opiskelijana hyvin”. Tällöinkin vastausvaihtoehtojen 'jossain määrin' (40 % vastaajista) ja 'vähäisessä määrin' valinneiden (37 %) määrän välillä oli vain muutaman prosentin ero. Väitteeseen ”korkeakoulussani on tarjottu monipuolista tukea hyvinvointini tueksi” oli vastannut 'jossain määrin' lähes yhtä moni (40 % vastaajista) kuin 'vähäisessä määrin' (41 % vastaajista). Sekä väite halusta opiskella enemmän koululla että väite ryhmän kanssa opiskelusta saivat kuitenkin yli puolet opiskelijoista vastaamaan 'vähäisessä määrin' (60 % ja 54 %) (taulukko 1).

Taulukko 1 Opiskelijoiden kokemuksia korona-ajasta

Nro	Väite	Vähäisessä määrin %	Jossain määrin %	Suuressa määrin %	f
1	Olen pärjännyt Koronan aikana hyvin	40,0	29,7	30,3	1656
2	Olen edennyt opinnoissa suunnitellusti	48,5	17,2	34,3	1653
3	Olen tyytyväinen online-opetukseen	40,0	33,3	26,7	1654
4	Koulu on huomionnut minut opiskelijana hyvin	37,0	38,9	24,1	1646
5	Korkeakoulussani on tarjottu monipuolista tukea hyvinvointini tueksi	40,8	39,7	19,6	1641
6	Haluaisin opiskella enemmän koululla	60,0	17,5	22,5	1655
7	Haluaisin opiskella enemmän ryhmäni kanssa	53,6	20,3	26,0	1652

Sukupuoli ei juuri vaikuttanut covid-19-ajan kokemuksiin, sillä viidessä väitteessä seitsemästä suurin osa niin naisista kuin miehistä valitsi vastausvaihtoehdoksi 'vähäisessä määrin'. Vain väitteissä, jotka koskivat hyvinvoinnin tuen tarjontaa tai sitä, miten koulu huomioi opiskelijan, miehet olivat vastanneet 'jossain määrin' suhteellisesti hieman useammin. 'Suuressa määrin' oli selkeästi suhteellisesti vähiten vastattu vaihtoehto sukupuolesta riippumatta. Tässä kokonaisuudessa ei huomioitu muu sukupuoli vaihtoehdon valinnoita, koska heitä oli vähän (n=23), ja yhden henkilön ero tässä luokassa olisi tehnyt lähes viiden prosenttiyksikön eron vastauksiin.

Sukupuolesta riippumatta koululla haluttiin opiskella vähäisessä määrin (50,8 % – 67,6 %) tai oman ryhmän kanssa vähäisessä määrin (50,0 % – 62,4 %). Näiden kahden väitteen ristiintaulukointi kertoi, että vastanneista 46 % (n= 759) halusi vähemmän sekä opiskella koululla että ryhmänsä kanssa, kun vastaavasti vain 13,7 % (n= 227) halusi suuressa määrin opiskella sekä koululla että ryhmänsä kanssa. Tämä tulos poikkeaa julkisuudessa käydystä opetusjärjestelykeskustelusta, mutta näkemykseni mukaan siinä on sekoitettu kaksi eri ilmiötä: Ihmisten halu tavata toisiaan ja etä- vs. koululla tapahtuva opiskelu. Se, että opiskelijat haluavat vähemmän opiskella koululla, ei kerro mitään heidän halustaan elää opiskelijaelämää, ja toisaalta se, että opiskelijat haluavat elää opiskelijaelämää ja tavata toisiaan, ei kerro siitä, että opetukseen halutaan lisää läsnäolotunteja. Ymmärrettävä logiikka on, kun opiskelijat ovat koululla, lähiopetusta on "näppärä" järjestää, mutta riittääkö tämä logiikka opiskelijoille opetuksen seuraamisen ja oppimisen motivaatioksi?

Sukupuolesta ja opiskelutyyppistä riippumatta haluttiin opiskella koululla ja oman ryhmän kanssa vähäisessä määrin.

Ikä ei myöskään ollut juuri erottava tekijä eri väitteiden kohdalla. Väitteiden 1, 2, 4, 6 ja 7 kohdalla vastaus 'vähäisessä määrin' oli suhteellisesti yleisin kaikissa ikäluokissa. Kuitenkin muutamia eroja löytyi. Väitteen 'Olen tyytyväinen online-opetukseen' -vastausvaihtoehto 'suuressa määrin' sai yli 35-vuotiailta opiskelijoilta suhteellisesti suurimman vastausosuuden verrattuna muihin ikäryhmiin. Nuorimmassa, alle 25-vuotiaat -ryhmässä suhteellisesti suurin osa oli 'jossain määrin' tyytyväinen koulussa tarjottuun tukeen hyvinvoinnin hyväksi.

Ikä ja opiskeluvuosi korreloivat keskenään, joten ei ollut yllätys, että useimmissa väitteissä opiskeluvuodesta riippumatta 'vähäisessä määrin' oli suhteellisesti yleisin vastaus kuten ikäerittelyssäkin. Kuitenkin, kuten ikäryhmästä voi päätellä, tyytyväisyys online-opetukseen oli ylimmillä vuosikursseilla yleisempää kuin alemmilla vuosikursseilla. Ensimmäisen ja

toisen vuosikurssin opiskelijoista suhteellisesti suurin osa oli 'jossain määrin' tyytyväisempi koulun huomioimiseen hänet opiskelijana sekä koulun tarjoamaan tukeen kuin muiden vuosikurssien vastaajat.

Eri osaamisyksiköittäin tehdyn ristiintaulukoinnin erittelyn mukaan vastaukset väitteisiin covid-19-pandemian aikana olivat pääsääntöisesti saman suuntaisia osaamisyksiköstä riippumatta. Vain englanninkielisten koulutusohjelmien opiskelijoiden kokemukset poikkesivat siten, että esimerkiksi yli puolet vastanneista katsoi pärjänneensä hyvin covid-19-aikana, ja lähes kaksi kolmesta heistä haluaisi opiskella enemmän ryhmänsä kanssa.

Opiskelijoiden kommentit korona-ajasta

Opiskelijoiden sanalliset kommentit teemoitettiin kolmeen pääluokkaan; negatiiviset kokemukset, positiiviset kokemukset ja neutraalit kommentit. Lähes 60 % kommentteista oli luonteeltaan negatiivisia, 15 % neutraaleja ja positiivisia 27 %. Osa vastauksista sisälsi kahdensuuntaisen viestin, esim. "Online-opetus on hyvä juttu, mutta opetuksen laatu on kärsinyt".

Niin negatiiviset kuin positiiviset kommentit keskittyivät viiteen teemaan:

1. minäkokemukseen, esim. "turhauttaa" tai "minulle se on sopinut"
2. opetukseen, esim. "opetus on laadultaan ollut huonoa" tai "etäopetus on ollut todella onnistunutta"
3. oppimiseen, esim. "opetuksen taso on laskenut etäopetuksen vuoksi. Oppiminen on ollut vaikeampaa" tai "Se on vaatinut itsenäistä opiskeluotetta ja oman työskentelyn aikatauluttamista"
4. opettajiin, esim. "osa opettajista ei ole pystynyt hyödyntämään tarpeeksi etävälineitä", tai "Opettajani ovat panostaneet hyvin tilanteen vaatimiin muutoksiin"
5. koulun rooliin, esim. "Koulu ei ole ottanut opiskelijoita huomioon ja heidän motivaatiotaan" tai "Jatkakaa etäopintoja myös koronan jälkeen, toimivat luentoihin hyvin".

Neutraaleissa kommentteissa korostuivat ajatukset kuten "tässä on sekä hyvät että huonot puolensa" tai "kaikille uusi tilanne, ei helppo paikka teillekään järjestäjinä". Vastauksissa oli myös selkeitä kehittämisehdotuksia kuten: "Yhdenmukainen tapa etälinkkeihin ja tallenteisiin!" tai: "Opettajien digivalmiuksia kannattaa kehittää".

Se, että vastaukset luokiteltiin negatiiviset vastaan positiiviset kommentit, kärjistää vastausluokkien polarisoitumista, mutta toisenlainen analyysi, esim. asiasisällöittäin, olisi tuottanut lopulta tuloksen, jossa korona-ajan opiskelukokemuksista ollaan hyvin erimielisiä.

Tulokset haastavat koulutusta

Saadut tulokset muistuttavat siitä, että vaikka osalle opiskelijoista korona-aika on ollut raskasta, niin se ei ole ollut sitä kaikille. Vaikka toisaalta osa opiskelijoista ei ole pitänyt koronan mukanaan tuomista opetusjärjestelyistä, osa on ollut niihin hyvinkin tyytyväinen ja haluaisi jatkaa ainakin osin saamiensa hyvien kokemusten suunnassa.

Opettajien näkökulmasta voi todeta, että tulokset ovat monella tavoin koulutusta ja opetuksen järjestelyjä haastavia. Ratkaisut haasteisiin kulminoitunevat siihen, tehdäänkö ne puhtaasti ratkaisukeskeisesti (esim. lisätään online-opetusta, kun sitä kerran halutaan) vai etsien pedagogisesti perusteltuja toimintoja. Jälkimmäinen tarkoittaa esimerkiksi online-pedagogiikan merkityksen pohdintaa, erilaisten online-pedagogisten mahdollisuuksien saatavuutta tai sitä mitkä ja miten opintokokonaisuudet tai -jaksot ovat mielekästä siirtää online-opetukseen.

Kirjoittaja

Jouni Tuomi

FT, yliopettaja, terveyden edistäminen
SOTE-osaamisyksikkö
TAMK

Kuvituskuva: Essi Kannelkoski/Tampereen ammattikorkeakoulu